

Izhaja 10.
dan vsacega
meseca.

POPOTNIK

Velja za celo
leto 3 gold. za
pol leta 1 gold.
60 kr.

List za šolo in dom.

III. leto.

V Celji, 10. junija 1882.

6. list.

Rožnik.

Dan za duevom v teme časa teče,
Prijazen maj od nas se poslovi;
Močno znad višine solnce peče,
Po dežju žejna zemlja hrepeni;
Zdaj v naravi rožnik kras odkriva,
Vsak pogled lepote srečo vživa!

Po vseh vrtilih ljubo se razvija
Čarobne perzijanke zlahten cvet;
In prezalih rožic lepotija
Radosti sladak v srce siplje med;
Že prekrasna cvete nam vrtnica,
Vseh cvetečih blažena kraljica!

Temen log navzgor se razprostira,
Bodeči šipek kinči rob zelen.
Cvet za cvetom se dubteč odpira,
Višnjev, rudeče pisan, bel, rumen,
Mesečnica cvetno brajdo plete,
Krasna diža v živem plotu cvete!

Rožic lepih siplji na gomilo,
Oživljaj tihe zemlje mirni svet!
Ž njimi kinčaj groba hladno krilo,
Nad hišo tesno stavi vrtec lep!
In okrog se naj razlega slava,
Krasni roži v divne kraje plava!

—č.

Značaj.

Spisal Iv. Klemenčič.

Značaj je doslednost v hotenji in dejanji človeškem po notranjem pričnanji. Značajan človek ravna pri vsaki priliki tako, kakor je poprej že večkrat pri enakih prilikah ravnal. Ako pa človek ne dela dosledno, če namreč

njegovi nagibi v enakih zadevah niso vselej enaki, tedaj kaže njegova volja nekaj nestanovitnega, nedoslednega, kar imenujemo neznačajnost. Značaj je lahko nrvstven ali nenrvstven, kakor so vodila, po katerih človek svojo voljo vravnava, nrvstvena ali nenrvstvena.

Otroci, pa tudi mladenči, še ne ravnajo značajno zato, ker se pri svojih dejanjih še ne morejo ravnati po notranjem prepričanji; ne znajo še stvari prav ceniti; če jih poprašamo, zakaj pri kaki priliki delajo tako in ne drugače, nam težko zamorejo navesti pravih vzrokov, ker delajo bolj brez premisleka, po prvem nagibu ali pa po izgledu in volji drugih. Odgoja mora tukaj pomagati in voljo in dejanje na pravo pot napeljati.

Značaj se začne razvijati s tem, da se najprej izobrazijo djanska ali praktična vodila, po katerih se ravna volja pri enakih primerljajih. Djansko vodilo je stanovitno in enako ravnanje volje, po kateri se človek v življenji ravna in sicer zato, ker se je že večkrat tako ravnal. Iz tega sledi, da vodila, katerih se človek pri svojih dejanjih drži, ne nastanejo naenkrat, ampak se le polagoma izobrazujejo in vedno večjo moč dobivajo. Kakor vsaka pripravnost, tako zadobi tudi pripravnost v hotenji in dejanji večjo moč z večkratno vajo.

Djanska vodila pa od človeka nikakor ne zahtevajo kako posebno voljo, ampak pripuščajo mu pri izvrševanji svojih dejanj popolno prostost, zahtevajo samo, da se volja prej ne odloči, dokler se kako djansko vodilo v njem ne oglasi. Volja namreč ni odvisna samo od vodil, ampak tudi od stvari, na kateri se vodila izvršujejo. Človek se vedno nahaja v drugih položajih, kateri so dostikrat med seboj popolnoma različni, zato mora tudi njegovo hotenje in delovanje biti različno.

Ker je kakovost značaja odvisna od vodil, po katerih se človek ravna v življenji, mora se že v mladosti navaditi, da svoje hotenje in delovanje vodi po blagih vodilih, namreč po nrvstvenem zakonu ali po vesti, ker se le tako v njem izobrazijo nrvstveni značaj. Kakor hitro pa človeka kak drug nagib ali kaka strast pri njegovih dejanjih vodi, neha tudi značaj biti nrvstven. Ker se pa človek nahaja vedno v drugih položajih, mora tudi njegovo značajno hotenje in delovanje biti različno, tedaj še ne zadostuje, da se ravna samo po nrvnostnih vodilih, ampak imeti mora tudi zmožnost, da sprevidi, kaka mora biti volja pri različnih okoliščinah, ktera se pa vendar mora držati nrvstvenih pravil. Zmožnost, ta vzorna vodila znati na vsakovrstna dejanja prav obračati, daje značaju še le posebno modrost in sprevidnost. Nrvstvena odgoja je tedaj potrebna, ker bi se drugače v človeku nrvstvena vodila le počasi zamogla izobrazovati, ako bi bil prepuščen samemu sebi, prepuščen bi bil tudi različnim zmotnjam, ktere odgoja lahko odstrani ali popravi.

Da se pa človek navadi pametno misliti in prav delati, mora se navaditi reči prav ceniti, t. j. tako, kakor v resnici zaslužijo, ker pravo cenjenje stvari je podlaga nrvstvenega življenja. Že otrok se more vaditi, vrednost stvari in nrvstvene zakone zapopadati in po njih svojo voljo vravnati; to je potrebno tem bolj, ker se pozneje težko popravi, kar se v tem oziru v mladosti zamudi. Da se pa otrok navadi, stvari ceniti po njih pravi vrednosti, mora

duh njegov biti jasen, neskalsjen in zmeren; prenapet duh stvari rad osebno, tedaj pogostoma krivo sodi in tako na napačne pote zabrede. Posebno povdarjanje zasluži, da se mu ne le vrednost stvari, ampak tudi oseb podaja taka, kakoršno v resnici zaslužijo, ker sveta še ne poznajo, ampak se še le učé spoznavati ga.

Uredba nagibov in pravil za cenjenje stvari je toraj pglavitna podlaga za izobraževanje volje in tedaj tudi značaja. Volja namreč nastane, če se k poželjenju pridruži tudi prepričanje, da se poželjeno zamore doseči. Kolikor večje je poželjenje in kolikor gotovejše prepričanje, da se poželjeno lahko doseže, toliko močnejša je tudi volja. Nравstvena vrednost volje pa je odvisna od kakovosti poželjene stvari, če je namreč omenjena stvar vredna ali če ni vredna našega poželjenja. Zato je tudi izobrazovanje volje potrebno. Vse duševne in telesne moči naj se pravilno izobrazujejo, ker kolikor več vednosti človek ima, toliko večja je njegova stanovitnost in samostojnost. Dalje je potrebna zmožnost, stvari prav ceniti in njih нравstveno vrednost spoznavati, ker po нравstveni vrednosti poželjene stvari zadobi volja tudi svojo notranjo ceno; potrebno je tudi, da se нравstveni nagibi večkrat dejansko izvršujejo, nenравstveni pa zatirajo. Tako se človek polagoma navadi, нравstveno od nenравstvenega razločevati, čutstvo dolžnosti in vest se začne v njem zbujsati. (Dalje sledi.)

Učiteljski poklic.

Spisal Franjo Gaberšek.

(Konec.)

Učiteljstvo prisvojsva si učiteljsvo delovanje v toliki meri, da nikdar ne more brez oškodovanja šolskih koristi baviti se z drugimi opravili. Da bodemo to laglje razumeli, treba nam le natančneje opazovati učitelja pri njegovih vsakdanjih opravilih. Pred poukom pripravlja se na njega; potem ostane črez dan većinoma v učilnici, jedva da mu ostane časa za obed. Po poldanskem pouku čaka ga že premnogo dela, bodi si da zabilježuje razliko med pripravo in poukom samim, ali da pisari, popravlja zvezke i. t. d. Poleg tega treba učitelju učiti se, čitati, domače opravke oskrbljevati in, ako je oče obitelji, skrbeti za vzgojo svojcev. Kje pa je zdaj oddih in razvedrilo? V resnici, učitelju je treba velikanske jakosti, da strpi vse take napore! In potem naj bi opravljal učitelj razun šolskih opravkov še druga opravila!

Časi so minuli, ko je opravljal učitelj poleg učenja v šoli mnoga druga, se ve, da njemu koristnejša rokodelstva. Koliko pa so taki učitelji v očeh národa veljali, vemo vsi. Zdanji rod čisla sicér učitelje, a le kot take. Zbog tega pa tudi tirja od njih toliko več, in to po pravici. Razun, da izročuje učiteljem svoje najdražje blagó ter želí, da je óni najboljše vzgojé, smatra zdanji rod učiteljstvo kot stan, kakoršnih je več, a s to razliko, naj bi ti skrbeli sosebno za telesni, óni, učitelji pa poleg tega tudi za duševni blagor človeštva.

Znano nam je, da dandanes ne more nikdo več poslov z enakim uspehom opravljati; v takih okoliščinah trpi vsi škodo, nobeden nima dobička. Čemu naj bi se prišteval ravno učitelj ónim, koji nobenega posla resno ne opravljajo? Tak učitelj smatra učiteljski stan le kot zagrinjalo in zavetje!

Ljudi navadno razlikujemo po njih opravilih. Vsak stan zahteva drugih del. Vsem ni isti človek primeren. Črevljar krpa le črevlje, pekar peče le kruh in državni uradnik ima le blagor države pred očmi. Po čem pa naj bi razlikovali učitelja, koji je vse drugo prej, nego učitelj?

Vsak človek zamore le toliko vstvarjati, kolikor mu dopuščajo njegove duševne in telesne sile. Učiteljstvo prisvojeva si sile in pred vsem duha učiteljevega bolj, nego drugi stanovi, in zdaj naj bi učitelj več stanov zastopal?

Pravijo, da je učiteljska služba važna, sveta. Služba pa, koje udje je sami ne spoštujeje visoko, koje opravljajo le zbog ljubega kruheka, za koje ne delujejo s popolnim delovanjem, taka služba se mi zdi slaba. Ker pa je dokazano, da je učiteljska služba dobra, tedaj se mora čislati, kar se le s tem zgodi, da se jej popolnem dovršeno posveti.

Le ako se izključljivo svojemu stanu udá, uveril se bode učitelj zunanega uspeha, ugajal bode notranjim čuvstvom in občutom. Vsak stan ima svoje posebnosti, vsak zahteva za-sè neke vnetosti, v vsakem stanu more le óni uspešno delovati, koji se mu posveti z ljubeznijo in brez predsodkov. Tem bolje se mora to zahtevati od učiteljskega stanu, koji vse delovanje, vso osobnost učiteljevo, takó rekóč, vsverka (absorbira). Da pa stan, kojega udje ne kažejo pravega veselja, prave vdanosti do njega, le vir zaslužka biti zamore, kdo bode to tajil? Učiteljski stan pa je v tem primeru še sosebno s tem na izgubi, da ga zdanji svet še preveč prezira in premalo čisla, ter da ima sosebno odgovornost.

Le óni učitelj zamore svoje dolžnosti dovršeno izpolnjevati, koji se posveti stanu z ljubeznijo prosto licemerstva, z neprisiljeno radostjo, z resnično gorečnostjo in pravim čuvstvom poštenja.

Država ustanavlja učiteljske službe zbog nauka, a ne zbog učiteljev. Kdor torej poželeva in opravlja tako službo, smatrati mora samega sebe kot sredstvo, da doseže svrhu, koja je združena sè službo. Sredstvo pa se ne sme nikdar od svrhe oddaljiti, kajti potem bi pač ne bilo nič več sredstvo. Tedaj se tudi učitelj ne sme od svoje stroke oddaljiti, drugače bi bil najemnik; najemnikova služba pa ni samó slaba, temveč tudi grenka.

Pač dopušča zakon učitelju, da sme nekoje postranske posle opravljati, ki niso ravno v prevelikem različji z učiteljskim delovanjem, ali kateri, in če tudi posrednje, vendar le podpirajo njegov izobraževalni poklic pri oplemenitovanji in blagovitosti národa. A taki posli ostati morajo vedno le postranski, ter nikakor nimajo biti poglavitna reč. Se ve, da bi se tú lahko ugovarjalo, da so s tem združeni mnogi ne ravno neznatni dohodki, koji mogó izboljšati ne ravno prebliščeč denarni položaj učiteljev. Res je, z letno plačo učiteljevo živi se dan danes kaj slabo, in izvestno bi bilo bolje, ako bi bili dohodki učiteljevi ugodnejši, potem bi se mnogo laglje posvetil izključljivo le svojemu

poklicu. Nu, osoda učiteljeva je ravno biti poblevnega srca ter že s početka pripraviti se na marsikoje pomanjkanje, česar mnogim drugim stanovom ni treba. Sicér se pa tudi vedno maščuje, ako učitelj prestopa meje svojega stanu, ako ne išče v svojem poklicu svoje radosti, v dobri šoli svojega ponaša. Kdor išče lahkega življenja, zunanje leskečega stanja, óni ne sme postati národen učitelj.

Uprav dandanes očitajo se učiteljstvu druga kovarstva, druge spletke; je li po pravici ali po krivici, to pustimo. Jedno pa je gotovo, in to bi bilo: Zložimo vse svoje sile le v jedno mer; iščimo le jednega smotra; vsak korak kojega stopimo, naj izpričuje o našem notranjem prepričanju, o poštenosti in pravičnosti naših namer, o našem dobrohotenji za národ in njega otroke.

In ako si bodemo prizadevali vse to in vse tako delati, tedaj nas bode národ spoštoval in ljubil in mi si bodemo zvesti, da smo temu sami temelj položili. Šole naše bodo sadišče otroške živahnosti in otroške veselosti. Célo delo otroške vzgoje bode šlo bolje izpod rok. Ómika in blagovitost národa se bode povzdignila, naraščala in krepila od roda do roda na slávo onim, ki so k temu pripomogli po zvestem spolnjevanji dolžnosti svojega poklica.

Zemljepisje v narodni šoli.

Spisuje J. K e l c.

(Dalje.)

Ker je zemljepisje v narodni šoli zelo važen predmet, brez kterega bi ne razumeli različnih človečanstvu koristnih iznajdeb, ne zgodovine, kakti učiteljice značajnosti in blažiteljice mladih src, ne spoznavala se vzajemnost raznih plemen enega naroda, ne oživljala in utrjevala iskrena ljubav do lastnega naroda, jezika in lastne domovine, in ker sem se pri raznih šolah glede tega predmeta prepričal, da je še na zelo nizki stopinji, vpotil sem se v „Popotniku“ objavljati nek, kakor tudi drugače ni mogoče, nepopolen napotek ali navod gg. čitateljem tega lista v pretresovanje, spolnjevanje in ležjo dosego predpisanega cilja v tem predmetu. Da ta navod ne bode, kakor bi biti moral, sem že omenjal, in našel bode morebiti različne nasprotnike. Mene pa to ne bode oviralo, nego spodbujalo še k vedno večji delavnosti, mislé: Če bode kdo kaj popravil, hasnilo bode tudi meni in občni napredek pospešilo, če pa bode kdo samo kritiziral brez zboljšavanja, naj si zapomni besede: poskusi pa sam! Kar se predmeta tiče, javljam s tem že naprej, da se bodem ravnal v začetku po svoji domovini, ter otroke vodil po domači okolici, med potom jih opozorovaje na različnosti, ki se dotikajo predmeta.

Da bode pregled vsega predmeta, kolikor ga za sedaj obravnavati zaimore, tem ložji in vsa razvrstitva razvidna, naj sledi tukaj načrt, po kterem se ravnam in kterega posamezne točke hočem zaporedoma obravnavati. Za sedaj naj zadostuje od početka do končne obravnave vseh kronovin avstrijskega cesarstva. Začetek zemljepisja — ne kakti predmet — polaga se že v

1. šolskem letu pri nazornem nauku, kjer se otroci priuče razne strani spoznavati, kakor: desna, leva, zgornja, spodnja, zadnja, sprednja i. t. d. Potem različne lege, kakor: vodoravna, stoječa, navpična, poševna i. t. d. Seznanijo se tudi s pojmi: travnik, livada, vrt, polje, gorice, breg, nižava, dolina, potok i. t. d. Vse navedene stvari mora učitelj pri zemljepisju, kakti predmetu, pozneje o pravem času vporabljaliti in tedaj ponavljati. — Če počnemo zemljepisje poučevati, moramo začeti z najbližnjim, tedaj s šolo, ali prav za prav s šolsko izbo. Na vrsto pride sedaj: različne strani, lege, strani sveta, šolsko poslopje in okolica, načrt tega. Dom z različnimi poslopji, različne stvari v naravi, kakor: cesta, potok, studenec, ribnik, travnik, polje, vrt, breg, vrhunec in vznožje, bregovo pobočje, gozd, sosed, mejaš. Občina: z bregovi in dolinami, pojem jezero, občinsko predsedništvo. Župnija z raznimi občini, s položajem in površjem, lego in z ozirom na strani sveta, število prebivalcev; župnik, duhovska in krajna šolska gosposka. Krajina z različnostmi gledé na površje, lego, značaj, opravilo, vero in narodnost prebivalcev, imena posameznih župnij te krajine z ozirom lege po straneh sveta. Okraj z mestom, vami, trgi, rekami, obrežje ob rekah, površje, število, opravek, značaj, vera, narodnost prebivalcev, okrajna sodnija, okrajni šolski svet. Okrajno glavarstvo z okraji in drugimi posameznostmi, kakor poprej. Potem pojmi: otok, izliv itd.; okrajni glavar. Posamezna okrajna glavarstva na Spodnjem Štajarji. Enako srednji in zgornji Štajar. Dežele po redu: Koroško, Kranjsko, Primorsko, Dalmacija, Hervaška, Slavonija, Seđmograško (Erdel), Ogersko, Bukovina, Poljsko (Galicija), Šlezija, Moravsko, Česko, Spodnja in Zgornja Avstrija, Solnograško, Tirolsko, Predarelsko. Ponova dežel, v katerih stanujejo Slovenci, potem Hrvati, Srbi, Poljaki, Slovaki, Čehi, Nemci, Madjari i. t. d. Na dalje kronovine zastopane v državnem zboru na Dunaji, zastopane v Pešti.

1. Š o l a. Otroci! kje ste sedaj? Kdo mi vé strani šolske izbe pokazati in imenovati? Pokažite, na kateri strani solnce vzhaja? Kedaj vzhaja solnce? Ta stran sveta, kjer solnce vzhaja, imenuje se vzhod ali jutro. Kako se imenuje stran, na kateri solnce vzhaja? Ktera stran šolske izbe je na vzhodni strani? Učitelj položi šolsko tablo vodoravno pred učence in vpraša: Ktera stran table je proti vzhodu obrnjena? Glejte! to stran bomo zaznamovali s črko „V.“ Kaj pomeni ta čerka „V“? Pokažite, na kateri strani solnce zahaja? Kedaj zahaja solnce? Glejte! stran sveta, kjer solnce zahaja, imenuje se zahod ali večer. Kako se imenuje stran, kjer solnce zahaja? Če kažete z desno roko proti vzhodu, s katero roko bote kazali proti zahodu? Na kateri strani table bodem zaznamoval zahod? Kteri strani sveta že poznamo? Če kažete z desno roko proti vzhodu, z levo pa proti zahodu, tako imate za seboj tudi stran sveta in ta se imenuje jug ali poldan, kjer solnce o poldne stoji. Kako se imenuje stran za vami? Pokaži, kje moram na tabli zaznamovati jug? Koliko strani že do sedaj poznamo? Pokaži in imenuj jih I! Stran pred vami pa se imenuje sever ali polnoč, kjer solnce o polnoči stoji. Kako se imenuje stran pred vami? Kje bodem moral na tabli to stran zaznamovati? Koliko strani sveta že poznamo? Pokaži in

imenuj je I! Vzhod, zahod, jug in sever so štiri glavne strani sveta. Imenuj je I! Ktera stran šolske izbe je proti vzhodu, jugu i. t. d. obrnjena? Učitelj postavi tablo na stojalo in vpraša: Kdo mi vé pokazati na tabli južno, vzhodno, severno, zahodno stran? (Tako učitelj pri raznih šolskih rečeh ponavlja in vadi otroke strani sveta spoznavati in razločevati, dokler jih popolnoma ne razumejo.)

Na kateri strani sveta so duri šolske izbe? V kateri prostor šolskega poslopja stopimo skozi duri? Na kateri strani sveta od šolske izbe je tedaj veža? Kam pridemo iz veže proti jugu, vzhodu, zahodu i. t. d. Učitelj položi šolsko tablo s poprejšnjimi znamenji vred kakor poprej vodoravno pred učence in reče: zmeri, koliko m. meri vzhodna stran šolske izbe! Jaz hočem na tabli na vzhodni strani narediti toliko cm. dolgo črto. Zmeri južno stran! K poprejšnji črti na tabli hočem sedaj priklopiti na južni strani drugo črto i. t. d. dokler niso vse štiri stene v razmerji z velikostjo šolske izbe narisane. Kakšno podobo smo sedaj narisali? i. t. d. (Nič ne škoduje malo geometrije).

Na kateri strani je peč? Učitelj zaznamova na tabli vse znamenitnejše reči, kakor: duri, okna, tablo, mizo i. t. d. ter vpraša: Kaj predstavlja to? To je načrt šolske izbe. Kaj je to? (Enako se naredi ves načrt šolskega poslopja.)

Na kateri strani sveta so vrata šolskega poslopja? Kam stopimo skozi ta vrata? Na kateri strani sveta je tedaj ta cesta? Kaj je na vzhodni, južni, zahodni i. t. d. strani šolskemu poslopju najbližjega? Na kateri strani sveta je najbližje sosedovo poslopje? Na kateri strani od šole je sosed I, I. i. t. d. Proti kateri strani je cerkev? (Enako druga imenitnejša poslopja. Riše se načrt najbližje šolske okolice.) (Dalje sledi.)

Prvi pouk

po analično-sintetični učbi.

Spisujeta Ivan Kele in Sim. Šalamun.

(Dalje.)

5. Spoznava prostora in strani šolske izbe.

S katero roko delaš križ? S katero roko držiš žlico, kadar ješ? S katero roko držiš nož, kadar režeš? Učitelj! Ta roka se imenuje desna roka. Kako se imenuje ta roka? Pokaži desno roko! ti! ti! Vsi, desno roko gor! dol! Učitelj pokaže desno roko. Koliko rok vidite tukaj? Recite lepo! To je ena roka. Pokaži mi eno roko J! ti! Pokaži mi en prst! ti! Desno roko gor! dol! To je desna roka; učitelj kazaje z desno roko na desno stran, reče: To je desna stran. Kako se imenuje ta stran? Recite! To je desna stran. Kdo mi zna pokazati desno stran? Pokažite vsi z desno roko na desno stran! Učitelj! kaj vidite na desni strani? kazaje jim posamezne reči. Kaj je to? Stena, peč, duri i. t. d. Koliko peči vidite tukaj? Koliko duri? Kaj vidite na desni strani? Recite! Na desni strani vidimo: Steno, duri,

peč. Kaj pa je to? To so podobe. Zdaj še enkrat; na desni strani vidimo; Steno, duri, peč, podobe. Kdo zna zdaj sam tako reči? Recite še enkrat vsi! Recite zdaj: Na! Še enkrat! Pazite, kako bom zdaj jaz rekel! (Učitelj zgovori prav počasi prvi glas besedice n—a.) Kaj slišite najprej, ako rečem: n—a. Recite, v besedi „na“ slišimo najprej n! Kaj slišite za n? Kaj slišite v besedi „na“ najprej in kaj potem? Učitelj naredi na tabli med tem, ko učenci glas „n“ zgovorijo, malo ležečo črto in vpraša: Kaj ste zgovorili, ko sem to ležečo črto naredil? Kaj pomeni tedaj ta črta? Ravno tako pri „a“. Recite še enkrat „na“! Kaj pomeni prva črta? Govorite tako dolgo n, da vam drugo črto pokažem in potem a! Kaj ste rekli tukaj pri prvi črti? Kaj pomeni ta črta? Kaj pomeni druga črta? N slišimo, n je glas. Kaj je n, ker ga slišimo? A tudi slišimo. Kaj je tedaj tudi a? Koliko glasov ima tedaj beseda „na“? Kako se imenuje prvi, kako drugi glas? Govorite n tako dolgo, da bom trčil, in potem zgovorite hitro a! N in a se zgovorita skupaj „na“. Kako se zgovori n in a skupaj? Ako vam prvi prst pokažem, kaj boste rekli? Kaj, ako vam pokažem drugega?

Vsi! desno roko gor! dol! Koliko rok je vsak izmed vas pokazal? Ima vsak od vas samo eno roko? Kako se imenuje roka, katero že poznamo, povej J! Imaš ti samo desno roko? Koliko desnih rok imaš? Kteri mi ve povedati, koliko rok ima skupaj? Kako se imenuje ta, ki jo že poznamo? Bode se ona tudi desna roka imenovala? Glejte! ta roka se imenuje leva roka. Kako se imenuje ta roka? Pokaži mi levo roko, J! Vsi! levo roko gor! Koliko rok drži vsak od vas gor? Kako se imenuje ta roka? Levo roko dol! Pridni učenci ne počijo tako močno na klop, temveč jo lepo tiho položijo. Rad bi videl, ali bodo pridni učenci tako storili, kakor sem povedal! Še enkrat. Levo roko, pa ne smete poprej vzdigniti, dokler ne rečem besedice: gor! Tedaj še enkrat! Levo roko gor! dol! Kdo mi še ve desno roko pokazati? Pokaži jo J! Pokaži mi levo roko N! Vsi! desno roko gor! dol! i. t. d. Koliko desnih rok imaš J! Pokaži jo! Koliko levih J? vzdigni jo! Koliko rok si mi najprej pokazal? Koliko potem? Koliko rok je tedaj, ena roka in ena roka? Recite vsi! ena roka in ena roka ste dve roki. Koliko rok imaš J! ti! Pokaži mi na desni roki dva prsta J! Pokaži mi na levi roki dva prsta, ti! Vsi! Na levi roki dva prsta gor! dol! Na desni roki dva prsta gor! dol!

Ktero stran šole že poznate? Pokažite na desno stran! Recite! To je desna stran. Kaj vidite na desni strani? Glejte! kažem sedaj tudi na desno stran? Kako se bo ta stran imenovala, ker kažem z levo roko proti njej? Pokažite z levo roko na levo stran! Kaj vidite na levi strani? Recite lepo! Na levi strani vidimo: Ti sam! ti! ti! Ktere strani šolske izbe že poznate? Ali ima šolska izba še več strani? Kako se imenuje stran pred vami? Kaj vidite na sprednji strani? Koliko tabel, oken, miz i. t. d.? Kako se imenuje stran za vami? Kaj vidite na zadnji strani? Koliko oker vidite na zadnji strani? Koliko na sprednji? Koliko oken je tedaj, eno okno in eno okno?

Kako se imenuje stran nad vami? Kaj vidite na zgornji strani? Pazite! Zgornja stran se imenuje tudi strop. Kako se še zgornja stran imenuje? Kako se imenuje stran pod vami, ker je spodaj? Kaj vidite na spodnji strani? Spodnja stran se tudi imenuje: tla. Kako se še spodnja stran imenuje? Vsi! Recite lepo! Spodnja stran se tudi imenuje tla. Ktero stran smo se najprej učili? Ktero potem! i. t. d. Kdo mi ve sedaj vse strani šolske izbe imenovati? ti! ti! Kaj vidimo na desni, levi, sprednji i. t. d. strani?

6. Pisalno orodje.

Kdo mi še zna vse strani šolske izbe imenovati? Ima samo šolska izba strani? Ima doma vaša izba tudi strani J? Ali bi mi vedel povedati, ktere strani ima vaša izba? Učitelj pokaže na šolsko tablo in vpraša: Kaj je to? Reci lepo J! To je tabla. Recite vsi! Na kateri strani od vas je tabla? Ima tabla tudi strani? Učitelj prime z levo roko za levo stran table in vpraša: S katero roko držim tabla? Kako se je imenovala stran izbe, proti kateri smo z levo roko kazali? Kako se bo tudi ta stran table imenovala? Reci lepo! To je leva stran table. Ima tabla tudi desno stran? Pokaži jo J! Koliko strani table že poznamo? Pokaži levo, pokaži desno stran! Kako se bo imenovala stran zgoraj? Kako spodaj na tabli? Imenuj vse strani table! Učitelj pokaže na vogel pri peči in vpraša: Kako se imenuje ta del peči? Na kateri drugi reči tukaj v šoli še vidite vogel? Ima tabla tudi vogel? Pokaži ga J! Na kateri strani je ta vogel? Spodaj ali zgoraj? Reci lepo! Ta vogel je na levi strani spodaj. Ima tabla na levi strani samo eden vogel? Kje je ta? Koliko jih je spodaj, koliko zgoraj na levi strani? Koliko jih je skupaj na levi strani? Koliko voglov je tedaj: eden vogel in eden vogel? Recite lepo! eden vogel in eden vogel sta dva vogla. Koliko voglov ima tedaj tabla na levi strani? Ima tabla na desni strani tudi vogle? Koliko jih ima? Štej, koliko voglov ima tabla skupaj! Koliko jih ima na desni, koliko na levi strani? Koliko voglov je tedaj: dva vogla in dva vogla? Reci lepo J! Kakšna je tabla, ker ima vogle? Reci lepo! Tabla je voglata; ti! ti! Iz česa je ta tabla? Imate tudi vi table? So vaše table tudi iz lesa? Iz česa so vaše? Ali so vaše table tako velike, kakor je šolska? Pridni učenci imajo sedaj že vsi tablice. Kdor ima tablico, naj desno roko vzdigne! Desno roko gor! dol! Pazite! kaj boste storili, kadar rečem: Tablice na klop! Ko bom rekel: tablice na klop, ena! boste tablico z obema rokama prijeli; kedar bom rekel: dve! jo boste kviško vzdignili, in kedar bom rekel: tri! pa lepo pred se na klop položili. Primate za tablico, ena! vzdignite kviško, dve! položite pred se na klop, tri! To se mora bolj tiho in jednako storiti. Tedaj še enkrat! Tablice v klop! Tablice na klop, ena, dve, tri! Ravno tako boste storili, če jih denete v klop. Tablice v klop; ena! primate za tablico, dve! vzdignite jo kviško, tri, denite jo v klop.

Učitelj pokaže učencem kredo in vpraša: Kaj je to? Čemu potrebujemo kredo? Kakšna je kredo? Na kaj pišemo s kredo? Boste tudi vi na vaših tablicah s kredo pisali? S čim pa boste vi pisali? Na katero tablo pišemo s

kredo, na katero s kamenčekom? Kdo izmed vas že ima kamenček, naj pokaže! Kamenček na klop! Vsak priden učenec more imeti kamenček lepo poostren, obrezovati pa ga ne sme nikdar med učenjem, nego vsikdar pred začetkom učenja. Kaj storimo, če hočemo dalje pisati, pa imamo tablo že polno napisano? S čim pa brišemo tablice? Bi bilo lepo, če bi z rokavom ali roko brisali? Zakaj ne?

Učitelj pokaže palec desne roke in vpraša: Kako se imenuje ta prst? Na kateri roki je ta prst? Položite kamenček na palec desne roke! Kako se imenuje ta drugi prst, ker ž njim kažemo? Položite kazalec na kamenček! Kako se bo imenoval tretji prst, ker je v sredini? Povej J! Priložite sredinec k kamenčku, ona dva pa k sredincu! Tako! Kakor držite sedaj kamenček, vzdignite kviško! (Učitelj popravlja) S katero roko držiš kamenček J! S kolikimi prsti? Kako se imenujejo? Pri pisanju naj učitelj že v začetku na tenko pazi, da imajo učenci enako in primerno lego tablic, pravo držanje kamenčka, osobito pa trupla in naj si vedno prizadeva, da se učenci enakomerne pisave privadijo; s posebnim ozirom še na prihajanje svetlobe, oddaljenost oči od tablic in primerno velikost pisanih črk.

B. Pisavne predvaje.

1. ležeče črte.

Učitelj nastavi na levi strani table zgoraj, ter vpraša: Na kateri strani table sem nastavil? spodaj ali zgoraj? Nastavite tudi vi na svojih tablicah tako! Nekteri niso prav nastavili. (Učitelj popravlja.) Sedaj še enkrat! Nastavimo na levi strani zgoraj, ter vlecimo proti desni strani table lepo ravno črto! Kaj smo sedaj napravili? Recite lepo: To je črta! Na kateri strani smo nastavili? Proti kateri strani smo potegnili? Pisati bomo tudi vsikdar začeli na levi strani table. Na kateri strani table bomo vsikdar začeli pisati? Učitelj položi kos lesa pred učence, ter vpraša: Kaj je to? Ali ta les leži, ali stoji? Gléjte! takšno lego ima tudi ta črta na tabli; ali tedaj ta črta leži ali stoji? Kako je bomo tedaj imenovali, ker leži? Reci lepo! To je ležeča črta.

Nastavite kamenček na levi strani table spodaj! Vlecite lepo ravno, ležečo črto proti desni strani! Koliko ležečih črt smo napravili zgoraj, koliko spodaj? Koliko jih je skupaj? Koliko črt je tedaj: ena črta in ena črta? Nastavite na levi strani v sredini med tema črtama, ter vlecite proti desni lepo ležečo črto! Koliko ležečih črt imamo sedaj? Recite vsi: To so tri ležeče črte. Ktero ležečo črto smo napravili najprej? Reci lepo! Najprej smo napravili zgornjo ležečo črto. Ktero smo napravili potem in katero na zadnje? Koliko smo jih napravili najprej? Koliko potem in koliko na zadnje? Koliko jih je skupaj? Koliko je tedaj ena črta in ena črta in ena črta? Napravite med temi črtami polno tablo lepih ležečih črt enako daleč eno od druge! Zbršite! Naredite še enkrat sami polno tablo lepih, ravnih, ležečih črt.

2. stoječe črte.

Nastavimo na levi strani zgoraj in vlecimo lepo ravno črto dol! Ali je to tudi ležeča črta? Zakaj ne? Kako jo bomo imenovali, ker stoji? Ktere reči še vidite tukaj, ki stojijo? Napravimo na desni strani table tudi tako stoječo črto! V sredi med tema zopet takšno stoječo! Koliko stoječih črt smo sedaj napravili? Načrtajte polno tablo stoječih črt, enako daleč eno od druge! Zbrišite! Načrtajte polno tablo ležečih in čez nje stoječih črt, enako daleč eno od druge! (Večkratno ponavljanje.)

Risanje reči z ležečimi in stoječimi črtami.

a) Lestvica.

Učitelj pokaže učencem iz lesa narejeno lestvico, ter vpraša: Kaj je to? Kteri od vas je že videl lestvico? Kje si jo videl? Iz česa je lestvica? Kaj ima lestvica tukaj? Reci lepo! To je drog. Na kateri strani je ta drog? Reci lepo! Ta drog je na levi strani lestvice. Ima lestvica samo ta drog? Na kateri strani je uni drog? Koliko drogov ima lestvica? Pokaži drog na levi, na desni strani lestvice! Koliko drogov je: eden drog in eden drog? Pokaži, kaj drži ta dva droga skupaj? Kako se imenuje ta les pri lestvici? Reci! To je klin. Je ta klin spodaj ali zgoraj? Koliko klinov ima ta lestvica? Čemu potrebujemo lestvice, ki imajo samo dva droga in dva klina? Je polovnjak vina težek ali lehek? Bi ga zamogli z rokami vzdigniti? Kaj tedaj potrebujemo, če hočemo polovnjak vina na voz ali z voza spraviti? Bi zamogli na tej lestvici, ki jo tukaj imam, polovnjak vina z voza spraviti? Kakšna bode morala biti, močnejša ali slabejša? Kako se bo imenovala lestvica, s katero vino z voza in na voz kotamo? (vinska). Kako se imenujejo lestvice, ki je rabimo pri vozu? Po koliko lestvic ima voz? Imajo vozne lestvice tudi samo dva klina? Kje še rabimo lestvice? Imenujte različne lestvice!

Table na klop, ena, dve, tri! Kamenček v roko! S katero roko boste držali kamenček? S kolikimi prsti? Kako se imenujejo? Nastavite na levi strani zgoraj, ter vlecite lepo ravno črto dol! Kaj smo sedaj napravili? Kakšna črta je to? Nastavite malo proti desni strani tako visoko kakor poprej; vlecite ravno črto dol! Kakšno črto smo sedaj zopet napravili? Koliko stoječih črt smo imeli poprej? Koliko smo jih sedaj napravili? Koliko jih je skupaj? Koliko je tedaj: ena črta in ena črta? Pokažite vsi na svojih tablicah na levo črto! Pokaži na šolski tabli desno črto J! Ktera izmed teh dveh je daljša ali krajša? Ste te dve črti enako daleč ena od druge ali ne? Nastavite pri levi črti zgoraj, malo niže in vlecite do desne ležečo črto? Kakšno črto smo sedaj napravili? Koliko imamo stoječih, koliko ležečih črt? Štej! koliko jih je skupaj? Koliko črt je tedaj: dve črti in ena črta? Zvežite te dve stoječi črti spodaj, tako kakor zgoraj! Kaj ste sedaj zopet napravili? Koliko imamo stoječih, koliko ležečih črt? Koliko jih je skupaj? Koliko črt je tedaj: dve črti in dve črti?

Kaj smo sedaj narisali? Čemu potrebujemo tako lestvico? Kako se tedaj imenuje? Je to prava, lesena lestvica? Kakšna je, ker smo jo narisali? Kdo mi bo vedel vozno lestvico narisati?

Nariši jo na šolsko tablo J! Narišite več voznih in več vinskih lestvic!
(Dalje sledi.)

Kralj in pastirček.

Národna pripovedka.

Svoje dni je živel kralj, kateri je vse verjel, kar mu je kdo povedal. Zatoraj da po vsem kraljestvu preklicati, da dobi kraljevo hčer tisti, kdor mu kaj tacega pove, kar on ne verjame. Iz vseh krajev so hodili ljudje in mu debelo lagali, on njim pa vse verjame. Necega dne pride tudi reven pastirček v kraljevo mesto. On gre v gostilnico in si sprosi nekaj jedi in pijače. Med tem, ko se tu mudi, zve, da kralj vse verjame. On se naravnost k njemu napoti, da bi poskusil svojo srečo. Ko ga kralj zagleda, ga vpraša, kaj želi. Pastirček mu razodene svoj namen. Kralj pravi: „Dobro, če ti pa vse verjamem, kar mi poveš, te pustim ob glavo djati.“ Pastirček privoli v to in začne pripovedovati: „Ko sem enkrat pri nekem kmetu služil, sem moral iti konoplje sejati; pa komaj sem nekaj stopinj od njive prišel, se nazaj ozrem in zapazim, da je konoplja že tako visoka kakor kak zvonik. Jaz grem nazaj in poskusim po njej plezati. Ko sem že zelo visoko bil, sem se hotel nazaj oberniti in na enkrat mi zdrkne in padem deset čevljev globoko v zemljo. Hitro vstanem in grem domu po lopato in sem se šel odkopavat. Ko nazaj domu pridem, si mislim, da čez nekaj dni že lahko v nebesa pridem, ker se je konoplja že skoraj v oblake skrila.“ „To ti vse verjamem,“ reče kralj. Pastirček pripoveduje dalje: „Ko je nekaj dni preteklo, se napotim v nebesa. S prvega sem lahko plezal, pa potem, ko sem že več dni plezal, sem bil tako spehan, da sem mislil, se nazaj verniti. Srečno priplezam do nekega zida in konoplja je bila skoz zid že prirastla. Tukaj zapazim majhna vrata in jih odprem. Zdaj stopim v nebesa; tukaj je vse cvetelo, vse je bilo v najlepši krasoti. Naenkrat zapazim, da so se moji stariši v zlatem vozu sprehajati peljali.“ „To ti tudi verjamem,“ reče kralj. Pastirček v novič pripoveduje: „Jaz grem naprej gledat in sem veliko znanih videl, s kterimi sem govoril. Zdaj zapazim tudi tvoje starše, o kralj, kateri so za svinjami tekali in jih morali pasti.“ „To ni res,“ zakriči kralj „tega ti nisi videl.“ Pastirček se pa nasmeji in pravi: „Kralj, videl sem videl in ne pozabi, kar si mi obljubil. Kralj mu potem svojo hčer v zakon da in pozneje še celo kraljestvo.“

—k.

Dopisi.

Savinjska dolina. Telovadba se v novi šolski dobi kot predmet že v vseh ljudskih šolah v večji ali manji meri goji. Kdor je imel priliko izurjene telovadce gledati, kako spretno se znajo gibati v mnogoverstnih podobah, ta

se je gotovo čudil njihovemu rednemu in urnemu gibanju ter mislil, da taka vaja brez ugodnega upljava na telo in redoljubje ostati ne more. Ta misel je proderla že tudi v širje kroge tako močno, da so se ustanovila telovadna društva. Pri nas na Slovenskem obstoji v Ljubljani že dalje časa tako društvo „Sokol“ in zadnje dni se je ustanovilo tudi v Mozirji z imenom „Savinjski Sokol“, katero ima pravico za svoje ude sprejemati Slovence po celem spodnjem Štajarskem. Odbor tega društva se je zvolil v občnem zboru Savinjskih Sokolcev 29. maja t. l. in sicer za starosto g. Jos. Lipold, podstarosto g. Ant. Goričar in za odbornike gg. Iv. Vrankovič, Radosl. Škoflek in Jos. Turnšek iz Mozirja, Ed. Vošnjak iz Šoštanja in France Prislan iz Braslovč. Do zdaj je pristopilo 140 udov temu društvu in nadejamo se, da se v kratkem to število podvoji in potroji in posebno po svojih podružnicah na spodnjem Štajarskem bo po besedah prof. Žolgarja pri občnem zboru Savinjski Sokol svoje peruti raztegnil čez vse Slovence, jim vnemal ljubezen za narod, z bistrim očesom gledal, da se mu kvar ne godi, ter se pogumnega srca vstavljal njegovim nasprotnikom. — Občni zbor je tudi sklenil, da se plača pristopnine 1 gold.; letnine plačujejo delavni udje 1 gold., podporni pa 2 gold. Želimo še le samo to, da bi slovenski rodoljubi delali po svojih močeh za razširjevanje tega društva, po katerem dobimo novo sredstvo, da se bolj spoznavamo in zjedinjamo. Kje in na kak način bi se podružnice osnovala, naj bi oni, katerim je posebno mar za to društvo, svoje nasvete naznanjali odboru Savinjskega Sokola v Mozirji. — Dober vspeh!

Ptuj. Iz našega okraja imam danes le otožne reči sporočati in sicer prvič, ker nam se ni spolnila želja, da bi bilo naše učiteljsko društvo 1. junija svoje mesečno zborovanje obhajalo in drugič pa, ker moram naznanjati zalostno novico, da smo na binkošno nedeljo po poldne materi zemlji izročili g. Antona Windiš, pom. učitelja pri sv. Verbanu. Pogreba se je vdeležila velika množica ljudstva, šolska mladina in 14 učiteljev. Učitelji so zapeli svojemu ranjkemu tovaršu pri šoli Hribarjevo „Nagrobnico“, na gomili pa „Blagor mu“. Naj počiva v miru!

Novice in druge stvari.

(**Presvitli cesar je podaril**) za razširjanje šole v Kamci pri Mariboru 200 gold. avstr. velj.

(**G. Julij plem. Kleinmayr**), do sedaj profesor na učiteljski v Kopru je s 1. oktobrom t. l. premeščen v Gorico. Pri tej priliki smo pooblaščen naznaniti, da se njega „Zgodovina slovenskega slovstva“ po poštni nakaznici dobi za znižano ceno (jeden gold.) pri pisatelju, Capo d' Istria; pri skupni naročbi à 80 kr.

(**Kratek navod**), kako razumno izrejati sviloprejke, je izdal g. Ivan Bole, vodja c. kr. poskuševališča za sviloprejo in vinarstvo v Gorici.

(**Praktično metodiko**), t. j. navod za poučevanje v vseh predmetih ljudske šole, namerjava izdati g. Ivan Lapajne, šolski ravnatelj v Kerškem, če se

oglasi zadostno število naročnikov. Knjiga utegne veljati 80 kr. in bo tem večega obsega, čem več bo naročnikov.

(**Abecedne stenske table**), koje sta izdala za slovenske ljudske šole Anton Razinger in Andrej Žumer, je poterdilo naučno ministerstvo za rabo v slovenskih ljudskih šolah z odlokom dne 6. aprila t. l. št. 4894. Vse skupaj stanejo 2 gold. 50 kr., posamezne pa 10 kr. Upati je, da se ne bodo v nobeni slovenski ljudski šoli pogrešale stenske table za slovensko abecedo, po katerih se prvi poduk tako olajšuje.

(**Slovenska Matica**) je za leto 1881 svojim udom sledeče knjige razposlala: 1. Letopis, uredil dr. Janez vitez Bleiweis-Trsteniški; 2. Slovenska slovnica po Miklošičevi primerjalni, spisal J. Šuman in 3. Samotologijo, poslovenil Fran Erjavec.

(† **G. Matej Tonejec**), marljivi slovenski pisatelj pod imenom „Samostal“, je vmerl dne 15. maja t. l. v 34. letu svoje starosti v Zgornjih Gorjah na Gorenjskem, kjer se je rodil. Pokojnik je bil meščanski učitelj v Leopoldovem predmestju in rezervni častnik na Dunaji.

(**Vrtec, časopis s podobami**) za slovensko mladino ima v svoji 6. št. od 1. junija t. l. sledeče zanimivo blago: Svetemu Alojziju (pesem), O smrti Ivana Stojkoviča, Naš Romul, Jelen (basen), Franjo Pizarro, osvajatelj Peruvanski (s podobo), Zgodovinsko - mestopisni obrazci (V. Idrija), Pouk, Razne stvari. To omenjevaje priporočamo ta list posebno gorško mladini in njenim prijateljem.

(**Učiteljski službi**) IV. plačilnega razreda ste razpisani do 30. junija t. l. in sicer v Veržeji učiteljska in v Cezanjovcih podučiteljska služba.

(**Vabilo na osemnajsti redni véliki zbor Matice Slovenske**) v sredo 14. dne junija t. l. ob 4. uri popoldne v čitalnični dvorani v Ljubljani.

Red zborovanja:

1. Prvosednikovega namestnika ogovor.
2. Letno poročilo o odborovem delovanju od 1. januarija 1881. do konca aprila 1882. leta.
3. Račun o društvenem novčnem gospodarstvu od 1. januarija do konca decembra 1881. leta.
4. Volitev treh družabnikov, katerim je v smislu §. 9. a Matičinih pravil presojati in potrjevati odborov letni račun o novčnem gospodarstvu.
5. Društveni proračun za leto 1882.
6. Dopolnilna volitev odbórníkov.
7. Odborovo poročilo:
 - a) o nalogu XVII. Matičinega vélicege zbora gledé prenarredbe društvenih pravil;
 - b) o dopisu ljubljanskega društva „Narodni dom“, katero naznanja, da se v njegovih pravilih nahajajo le-ta določila:
 - §. 1. Društvo „Narodni dom“ ima namen sezidati in vzdrževati narodni dom v Ljubljani. S tem hoče društvo vsem narodnim društvom ljubljanskim, ki se z umetnostjo ali znanstvom pečajo, ali družbinski zabavi služijo, stalno

in lepo domačijo napraviti in na tak način pospeševati narodno omiko in zabavo.

§. 16. Kedar bodo vsi dolgovi poplačani in deleži amortizirani, se društvo razide in vse društveno imetje postane lastnina Matice Slovenske v Ljubljani pod temi pogoji:

1. Da narodni dom ne bo nikoli svojemu v teh pravilih izrečenemu namenu odtegnen;

2. da se narodni dom ne sme prodati niti obremeniti;

3. da Matica Slovenska polovico dohodkov za-se obrne, drugo polovico pa za to, da napravi ustanove za slovenske dijake, umetnike in pisatelje.

Dolžnosti navedene pod števil. 1. in 2. je pri prepisu vknjižiti.

§. 17. Ako bi se društvo razšlo, predno dovrši svojo nalogo (kar občni zbor z dvema tretjinama društvenikov skleniti more), pripade to, kar po poplačanih dolgovih in deležih premoženja še ostane, brez vseh pogojev Matici Slovenski v Ljubljani.

(**Sledeče učiteljske službe**) se razpisujejo v celjskem okrajnem glavarstvu: Podučiteljske službe III. plačilnega razreda s stanovanjem v Št. Jurji na južni železnici, v Št. Pavlu pri Bolski, v Žavcu, v Braslovčah, v Ksaveri in v Loki pri Zidanem mostu; 4. plač. razreda s stanovanjem pri sv. Štefanu. Učiteljske službe III. plačilnega razreda s stanovanjem v Lučah, pri Novi Štifti (pošta Gornjigrad) in pri sv. Lenartu (pošta Laško). Učiteljske službe IV. plačilnega razreda s stanovanjem v Kebelni (pošta Konjice), v Skomarji (pošta Vitanje), v Vitanji in pri sv. Emi (pošta Podčetertek). Prosilci popolnoma zmožni slovenskega jezika imajo pri dotičnih krajnih šolskih svetih svoje prošnje vložiti do 20. julija t. l.

Spremembe pri učiteljstvu.

Na Štajarskem: G. Jos. Dobnik, učitelj v Št. Jurji na južni železnici je prišel za učitelja k sv. Florjanu v Doliču. G. Ant. Windisch, zač. podučitelj pri sv. Verbanu (ptujski okraj) je vmrl. — Na Kranjskem: G. Jos. Pečar pride iz Loškega potoka v Zalilog, gpdč. Kavčič pa začasno v Loški potok, gpdč. Neža Droll zač. v Blagovico. G. M. Ivanetič je poterjen v Hotedršici in g. Ant. Žvokelj se je učiteljski službi v Brusnici odpovedal. Vmrl je g. Franjo Bajec, učitelj na Ostrožnem Brdu.

Listnica.

G. J. M. v S. Vaši želji se je vstreglo. G. F. K. v L. Ne moremo sprejeti. Prijateljski svet je najboljšo sredstvo v dosego Vašega dobrega namena, drugače se pa duhovi razburijo, kar vsikdar dobri stvari več škoduje ko koristi. V prostovoljnih rečeh se z dobrim berž kaj doseže kó s hudim, posebno ker je teško, koga k dobrenu siliti. G. F. B. v K. Hvala za sporočilo. Prosimo, da pošljete, kedar dogotovite. G. J. L. p. P. Lepa hvala, prav ugodno; le nadaljujte, pride na vrsto.

~~☞~~ Današnji list pošljemo razun naročnikom še drugim znanim rodoljubom v priporočbo, da si ga ogledajo in slučajno naročiti blagovolijo.

Vabilo k sodelovanju in naročbi.

S prihodnim listom nastopi „Popotnik“ šesto polletje svojega potovanja po slovenskem svetu. Pri tej priliki se prav lepo zahvaljuje vsim blagim dobrotnikom za njihovo dosedanjo duševno in gmotno podporo ter jih najuljudneje prosi, da ga blagovoljno še dalje podpirajo in mu novih prijateljev pridobivajo. Dela je še mnogo; mnogo pa je tudi še takih, ki domačo stvar premalo obrajtajo in raji segajo po ptujem ko po domačem duševnem blagu. Te je treba spodbujati, da se zavedajo tega, kar so dolžni svojemu narodu in domovini. Ker je naš namen pred vsem delati za poduk in odgojo mladine, tako vabimo v prvi versti k sodelovanju posebno one, ki se s podukom in odgojo pečajo; kajti le ti vedó, kako se najbolj vspešno podučuje in odgojuje. V drugi versti še le delamo na to, kako bi se na primeren način za odgojo vneli oni, kateri so šoli že odrasli ali ji drugače bolj oddaljeni ostali. Ne bojmo se truda, če hočemo kaj dobrega storiti za mili naš narod! hvaležni nam bodo verstniki, pa tudi potomci nas se bodo radi hvaležno spominjali, ako jim zapustimo kaj dobrega, če je tudi še nedoveršeno, da se bodo imeli na kaj naslanjati in to doverševati; kajti na prvi mah tako ne more nič doveršenega postati, kakor nam vsako drugo početje dosti jasno spričuje. Ozirajmo se skerbno po domačem polji poduka in odgoje, da porabljamó in doveršujemo to, kar so nam slavni predniki zapustili; premišljujmo resnobno, česar je še treba in kako bi se dalo najbolje urediti; opazujmo marljivo naše sosede, kako in s kakim vspehom podučujejo in gojijo svojo deco, da si pridobimo merilo, po katerem nam je meriti naše delovanje, da pri starem kopitu vedno ne ostanemo pa se tudi v napredku ne prenačimo; ne zametujmo, kar so stari dobrega izumili, pa tudi ne zaničujmo, kar nam verstniki koristnega svetujejo, marveč zbirajmo kakor marljive bučelice vse, kar se da s pridom porabiti pri težavnem delu odgoje in poduka. Pri vsem tem pa ne pozabimo tudi na dragocenosti, ktere nam varuje naš narod iz prejšnjih časov, na lepe jedrovite prislovice in drugo narodno blago, po katerem domačo dobro odgojo tako lahko pospešujemo in na domači podlagi razvijamo. — Na delo tedaj, verli domoljubi, posebno gospodje učitelji in drugi rojaki, kojim je mar, da se naša mladež dobro goji in vspešno podučuje. Pišite marljivo, pošiljajte Vaše dobre spise „Popotniku“, ter ga skušajte priporočati in razširjati v Vaših krogih, da bi zamogel z obilnim in dobrim blagom večkrat izhajati!

Naročnina za celo leto znaša 3 gold., za pol leta pa 1 gold. 60 kr.; učiteljskim pripravnikom se pošilja za 2 gold. celo leto in za 1 gold. pol leta. Vsi dosedanji listi letošnjega leta se še dobé, kakor tudi prva dva letnika vsak po 2 gold. 10 kr.

Spisi, dopisi, naročnina kakor slučajne reklamacije naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: **Popotnik v Celji.** Uredništvo.